

Słowo wstępne

Socjolekt – idiolekt – idiostyl. Historia i współczesność to czwarty już z kolei tom, nawiązujący formalnie i tematycznie do wcześniejszych, wieloautorskich publikacji: *Odmiany stylowe polszczyzny dawniej i dziś* (Białystok 2011), *Tekst – akt mowy – gatunek wypowiedzi* (Białystok 2013) oraz *Odkrywanie słowa – historia i współczesność* (Białystok 2015).

Praca – podobnie jak wcześniejsze książki – jest efektem współpracy Katedry Historii Języka Polskiego IFP Uniwersytetu w Białymstoku z wybitnymi językoznawcami reprezentującymi różne ośrodki naukowe w kraju. Tym razem – oprócz badaczy białostockich – dyskusję nad tytułowym zagadnieniem podjęli uczeni z Krakowa, Lublina, Olsztyna, Poznania i Warszawy. Dzięki rozległej formule, uwzględniającej szerokie zainteresowania naukowców i związane z tym zróżnicowane ujęcia metodologiczne, monografia pokazuje wielość ujęć *socjolektu*, *idiolektu* i *idiostylu*. Wyraźnie ekspozowane są w pojedynczych opracowaniach zacierające się niekiedy granice między poszczególnymi obszarami badawczymi, wskazywane są trudności terminologiczne i problemy definicyjne. Stąd – świadomie przyjęty przez Redakcję tomu – alfabetyczny układ autorów.

Dociekania badaczy skupiają się wokół języka artystycznego i różnego typu elementów stylizacyjnych występujących w konkretnych tekstach literackich. Mam tu na uwadze artykuły: Marii Biolik, Iwony Burkackiej, Beaty Kuryłowicz, Joanny Muszyńskiej, Aleksandry Potockiej-Woźniak, Elżbiety Sękowskiej i Bogdana Walczaka. Rozważania nad specyfiką socjolektalno-idiolektalną wypowiedzi dotyczą też tekstów o innej funkcji nadawczo-odbiorczej. Opracowaniom naukowym swoje studia poświęcają: Tadeusz Lewaszkiwicz, Monika Łaszkiwicz, Kamila Potocka-Pirosz, Urszula Sokółska; tekstom urzędowym – Ewa Gorlewska, Marta Nowosad-Bakalarczyk; polszczyźnie środowiskowej i gwarowej, zarówno w aspekcie mówionym, jak i pisanym – Magdalena Ancypio-Szeloch, Eliza Czerwińska, Józef Kość,

Elżbieta Rudnicka-Fira, Monika Sobolewska, Sylwia Stokowska; polszczyźnie codziennej różnych okresów w dziejach polszczyzny – Hubert Duchnowski, Daniel Podoliński, Mirosława Siuciak, Anetta Strawińska, Dorota Zdunkiewicz-Jedynak. Zagadnieniami *stricte* terminologicznymi i systemowymi zajmują się: Artur Rejter, Ewa Sławkowa, Joanna Ścibek-Trypuz i Maria Wojtak.

Mam ogromną nadzieję, że ten bogaty pod względem materiałowym i metodologicznym tom – podobnie jak poprzednie – stanie impulsem do kolejnych spotkań na Uniwersytecie w Białymstoku, spotkań wybitnych, uznanych już autorytetów językoznawczych z ludźmi młodymi, zaczynającymi dopiero swe borykanie się z materiają językową¹.

Urszula Sokólska

¹ W prezentowanej książce można dostrzec drobne różnice w segmentacji poszczególnych tekstów, w sposobie sporządzania spisu źródeł i literatury czy stosowania odmiennych skrótów dla tych samych słowników. Ponieważ jednak przyjęte przez Autorów zasady nie burzą żadnego ze znanych i respektowanych wzorców, redakcja tomu nie ingerowała w szczegółowe rozwiązania techniczne. To mogłoby bowiem naruszyć sens merytoryczny niektórych artykułów.